

Projekt

z dnia 17 czerwca 2026 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W SOSNOWCU**

z dnia 4 maja 2026 r.

w sprawie ustanowienia ochrony drzewa z gatunku wiąz szypułkowy w randze pomnika przyrody

Na podstawie art. 44 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 14 kwietnia 2004r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2026.13 ze zm.) oraz art. 7 pkt 1 i art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. 2025.1153 ze zm.), po uzgodnieniu z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Katowicach,

Rada Miejska w Sosnowcu uchwala co następuje:

§ 1. 1. Uznaje się za pomnik przyrody drzewo z gatunku wiąz szypułkowy *Ulmus laevis*, rosnące w Parku Bioróżnorodności w Sosnowcu przy ul. Kresowej i Piłsudskiego.

2. Obwód, położenie i współrzędne geograficzne drzewa, stanowiącego pomnik przyrody o którym mowa w ust. 1, określa załącznik do uchwały.

§ 2. Celem ochrony jest zachowanie cennego okazu drzewa, o szczególnych wartościach przyrodniczych, krajobrazowych i historycznych.

§ 3. W stosunku do pomnika przyrody ustala się następujące zakazy:

- 1) niszczenia, uszkodzania lub przekształcania obiektu;
- 2) uszkodzania i zanieczyszczania gleby;
- 3) umieszczania tablic reklamowych.

§ 4. W stosunku do pomnika przyrody ustala się możliwość dokonywania zabiegów pielęgnacyjnych w obrębie korony drzewa, takich jak usuwanie gałęzi obumarłych, nadłamanych lub chorych, zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami pielęgnacji tworów przyrody ożywionej, bez uzgodnienia z Radą Miejską.

§ 5. Nadzór nad pomnikiem przyrody sprawuje Prezydent Miasta Sosnowca.

§ 6. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Sosnowca.

§ 7. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej w Sosnowcu

Anna Jedynak-Rykała

Załącznik do uchwały nr
Rady Miejskiej w Sosnowcu
z dnia 4 maja 2026 r.

Obwód, położenie, współrzędne geograficzne drzewa, stanowiącego pomnik przyrody

L.p.	gatunek drzewa	obwód w cm na wysokości 130cm	położenie	współrzędne geograficzne
1.	wiąz szypułkowy <i>(Ulmus laevis)</i>	272	Sosnowiec, ul. Kresowa / Piłsudskiego działka 997 obręb 0011	50.281245° N 19.103375° E

UZASADNIENIE

Ochrona zieleni w miastach jest jednym z celów ochrony przyrody określonych w ustawie o ochronie przyrody, realizowanych m.in. poprzez obejmowanie zasobów, tworów i składników przyrody formami ochrony przyrody.

Zgodnie z art. 40 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody pomnikami przyrody są pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie; na terenach niezabudowanych, jeżeli nie stanowi to zagrożenia dla ludzi lub mienia, drzewa stanowiące pomniki przyrody podlegają ochronie aż do ich samoistnego, całkowitego rozpadu.

Zgodnie z zapisem art. 44 ust. 1, 3, 3a i 4 ustawy o ochronie przyrody ustanowienie pomnika przyrody następuje w drodze uchwały rady gminy; zniesienia formy ochrony przyrody, o której mowa w ust. 1, dokonuje rada gminy w drodze uchwały; projekty uchwał, o których mowa w ust. 1 i 3, wymagają uzgodnienia z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska; zniesienie formy ochrony przyrody, o której mowa w ust. 1, następuje w razie utraty wartości przyrodniczych i krajobrazowych, ze względu na które ustanowiono formę ochrony przyrody, lub w razie konieczności realizacji inwestycji celu publicznego w przypadku braku rozwiązań alternatywnych lub zapewnienie bezpieczeństwa powszechnego.

Przeprowadzone oględziny potwierdziły, że przedmiotowe drzewo jest w dobrej kondycji zdrowotnej, stanowi cenny element środowiska przyrodniczego i kulturowego. Badanie tomografem dźwiękowym pnia drzewa nie wykazało zmian i rozkładu wewnętrznego, mogących mieć wpływ na stabilność całego drzewa. Korona drzewa jest naturalna, z nielicznym suszem fizjologicznym.

Drzewo rośnie w Parku im. porucznika pilota Jana Fusińskiego w Sosnowcu (dawniej Park Kruczkowskiego, Park Kresowy). Park ten powstał w 1935 r. na powierzchni 4,8 ha. Był to pierwszy ogólnodostępny park miejski. W czasie II wojny światowej mocno zniszczony. Zrekonstruowany w latach 1954–1956. We wschodniej części parku znajduje się Egzotarium prezentujące egzotyczne gatunki roślin i zwierząt, które jest rekonstrukcją przedwojennej palmiarni. W 2014 r. park został włączony w projekt Zagłębiowskiego Parku Linearnego. W wyniku podjętych prac stworzono pierwszy w Sosnowcu Park Bioróżnorodności, który w 2023r. połączono z Egzotarium, tworząc jednolity kompleks botaniczny.

Zgodnie z wymaganiami określonymi w Załączniku do Rozrządzenia Ministra Środowiska z dnia 4 grudnia 2017r. (Dz.U.2017.2300), obwód kwalifikujący wiąź szypułkowy do objęcia ochroną prawną wynosi 200cm. Przedmiotowe drzewo wyróżnia się więc w przestrzeni miejskiej ze względu na walory krajobrazowe, estetyczne i kulturowe.

Podsumowując, dobry stan zachowania drzewa, jego okazały rozmiar, wartość krajobrazowa, przyrodnicza i kulturowa, kwalifikuje je do objęcia ochroną prawną.

Zgodnie z wymogami art. 44 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody w projekcie uchwały określono nazwę, położenie, sprawującego nadzór, szczególne cele ochrony ustalenia dotyczące jego czynnej ochrony oraz zakazy właściwe dla tego obiektu wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 45 ust. 1.